

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

« 18 » 01 2024 р.

Н А К А З
м. Чернівці

№ 23-А/24

**Про затвердження
Тимчасового положення про порядок
проведення об'єктивного структурованого
практичного (клінічного) іспиту
для здобувачів ступеня вищої освіти
магістр за спеціальністю 221 «Стоматологія»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Буковинського державного
медичного університету**

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19.02.2019 № 419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.05.2021 № 932 «Про затвердження Порядку утворення екзаменаційної комісії у закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», Положення про порядок утворення екзаменаційної комісії у Буковинському державному медичному університеті для атестації здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженого наказом по університету від 05.05.2023 № 04-О, на виконання рішення вченої ради від 28 грудня 2023 року (протокол № 7), -

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Тимчасове положення про порядок проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Буковинського державного медичного університету (далі – Тимчасове положення) (додаток).

2. Декану стоматологічного факультету проф. Білоокому В.В. ознайомити студентів 5 курсу спеціальності 221 Стоматологія з Тимчасовим положення.

3. Завідувачам кафедр, які відповідають за підготовку станцій об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту (далі – ОСП(К)І), забезпечити оприлюднення (оновлення) переліку практичних навичок, клінічних ситуаційних завдань, які виносяться на ОСП(К)І, та алгоритми їх виконання, на сервері дистанційного навчання університету до 26 січня 2023 року

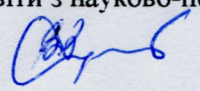
4. Начальнику навчального відділу доц. Сажину С.І. забезпечити оприлюднення Тимчасового положення про порядок проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Буковинського державного медичного університету на офіційному вебсайті університету в розділі «Публічна інформація».

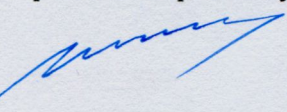
5. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи доц. Ходоровського В.М.

**Ректор
закладу вищої освіти**

Ігор ГЕРУШ

Виконавець:
Заступник начальника навчального відділу
 Святослава ЮРНЮК

Погоджено:
Проректор закладу вищої
освіти з науково-педагогічної роботи
 Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

Провідний юрисконсульт
 Вадим СЕМКІВ
Олег БОДНАР
Альона КИРИЛЮК

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення об'єктивного структурованого
практичного (клінічного) іспиту
для здобувачів ступеня вищої освіти магістр
за спеціальністю 221 «Стоматологія»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Буковинського державного медичного університету**

*до мак. 23-АДМ
від 18.01.24р*

Положення про порядок проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Буковинського державного медичного університету (далі – Положення) визначає методику та порядок проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для студентів 5 курсу спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Буковинського державного медичного університету.

I. Нормативно-правова база об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту.

Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Статуту Буковинського державного медичного університету, Постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19.02.2019 № 419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.05.2021 № 932 «Про затвердження Порядку утворення екзаменаційної комісії у закладах вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», Положення про порядок утворення екзаменаційної комісії у Буковинському державному медичному університеті для атестації здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженого наказом по університету від 05.05.2023 № 04-О.

II. Загальні положення.

Об'єктивний структурований клінічний (практичний) іспит (далі – ОСК(П)І) є одним з основних компонентів єдиного державного кваліфікаційного іспиту (далі – ЄДКІ), який є основною формою атестації здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Відповідно до основних принципів та цілей ОСП(К)І – сучасний тип перевірки загальних та спеціальних результатів навчання шляхом оцінки здатності особи до виконання певного виду діяльності в умовах наближених до реальної клінічної практики, які неможливо оцінити традиційними формами іспитів. Об'єктом діагностики іспиту є компетентність, її сформованість та рівень демонстрації як відображення програмних результатів навчання, які можна стандартизовано ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною програмою, які дають змогу випускнику здійснювати свою професійну діяльність у реальній практиці.

Рівень сформованості компетентності – частка вірних відповідей, або виконаних вірно завдань алгоритму, протоколу, методики від загальної кількості запитань чи послідовних етапів стандартизованого процесу вирішення складної професійної проблеми.

Основні принципи ОСП(К)І:

Об'єктивність – всі студенти виконують завдання однакової складності, які оцінюють із застосуванням стандартного інструменту (чек-листа);

Структурованість – студенти переміщуються по певній кількості станцій за певним маршрутом, де виконують завдання в однакових умовах протягом однакового проміжку часу;

Практичність (клінічність) та здійсненність – створення ситуацій, максимально наближених до клінічних (сценарії), в яких студенти застосовують набуті теоретичні знання та практичні навички;

Іспит (оцінювання результатів) – оцінює повноту сформованості загальних та спеціальних (професійних – клінічних) компетентностей за рівнем їх демонстрації, що відображає в цілому результати навчання за освітньо-професійною програмою, які для кожного студента комплексно стандартизовано ідентифікуються, кількісно оцінюються та вимірюються на основі принципів, що зазначені вище.

Важливими характеристиками ОСП(К)І повинні бути валідність, надійність та відтворюваність.

Програмні результати навчання та типи навичок, які оцінюються на ОСП(К)І:

1. **Комунікативні** (демонстрація здатності здійснювати взаємозв'язок суб'єктів-учасників лікувального процесу з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності).

2. **Практичні навички** та програмні результати навчання:

– базові практичні навички – техніка виконання об'єктивного обстеження хворого;

– ускладнені практичні навички – виконання об'єктивного обстеження хворого з метою ідентифікації та інтерпретації найважливіших симптомів і синдромів, виявлення ознак патологічного процесу.

3. **Медичні маніпуляції** (діагностичні, лікувальні).

4. **Когнітивні (пізнавальні) навички** та програмні результати навчання (демонстрація студентом здатності критично мислити, аналізувати та розуміти процеси, які моделюються в умовах наближених до реальної клінічної практики, здатності до синтезу отриманої інформації, відомостей щодо перебігу захворювань чи патологічних станів, даних лабораторно-інструментальних методів дослідження та спроможності прийняти рішення щодо постановки діагнозу, тактики ведення хворого, призначення лікування, надання невідкладної допомоги тощо)

ОСП(К)І складають студенти 5 курсу спеціальності 221 «Стоматологія» згідно затвердженого графіку проведення атестації.

До ОСП(К)І входять основні практично-орієнтовані клінічні дисципліни, а саме: терапевтична стоматологія, ортопедична стоматологія, хірургічна стоматологія, дитяча стоматологія.

Під час ОСК(П)І здійснюється стандартизована оцінка демонстрації програмних результатів навчання та набутих практичних навичок з терапевтичної стоматології, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології та дитячої стоматології (профілактики стоматологічних захворювань та ортодонтії). При цьому завдання розподіляються на такі основні групи:

I. Терапевтична стоматологія:

1.1. Обстеження стоматологічного хворого (стандартизований пацієнт) або інтерпретація внутрішньоротової контактної рентгенограми згідно алгоритмів та відповідно до клінічної ситуації (рентгенограми на моніторі ноутбука). *Відповідальна кафедра терапевтичної стоматології.*

1.2. Діагностика та препарування каріозної порожнини згідно алгоритмів. *Відповідальна кафедра терапевтичної стоматології.*

1.3. Пломбування кореневих каналів різними способами згідно алгоритмів. *Відповідальна кафедра терапевтичної стоматології.*

II. Ортопедична стоматологія:

2.1. Підбір стандартної ложки та методика отримання відбитка альгінатною масою згідно алгоритмів (фантом). *Відповідальна кафедра ортопедичної стоматології.*

2.2. Моделювання вкладки прямим методом або фіксація штучної коронки згідно алгоритмів (фантом або гіпсові моделі). *Відповідальна кафедра ортопедичної стоматології.*

III. Хірургічна стоматологія:

3.1. Проведення тимчасового або постійного шинування для фіксації відламків щелеп згідно алгоритмів та відповідно до клінічної ситуації (стандартизований пацієнт або фантом). *Відповідальна кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.*

3.2. Місцеве знеболення або видалення зубів згідно алгоритмів та відповідно до клінічної ситуації (фантом). *Відповідальна кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.*

3.3. Медична маніпуляція з техніки накладання швів згідно алгоритмів та відповідно до клінічної ситуації (фантом). *Відповідальна кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.*

IV. Дитяча стоматологія:

4.1. Екзогенна профілактика згідно алгоритмів та відповідно до клінічної ситуації (фантомна модель). *Відповідальна кафедра стоматології дитячого віку.*

4.2. Діагностика невідкладних станів та надання невідкладної допомоги. (серцево-легенева реанімація або механічна асфіксія) - симуляційний фантом. *Відповідальна кафедра стоматології дитячого віку.*

4.3. Антропометричні вимірювання гіпсових моделей згідно алгоритмів. *Відповідальна кафедра стоматології дитячого віку.*

III. Підготовка до проведення ОСП(К)І.

Перелік практичних навичок, клінічних ситуаційних завдань, які виносяться на ОСП(К)І, та алгоритми їх виконання розміщують на сервері дистанційного навчання університету не пізніше, ніж за місяць до початку іспиту. Алгоритми виконання завдань розробляють відповідальні кафедри на основі діючих стандартів надання медичної допомоги. Студенти вивчають та відпрацьовують ці алгоритми на практичних заняттях при вивченні дисципліни.

На основі алгоритмів розробляються чек-листи, за якими оцінюють рівень підготовки студентів.

Відповідальні кафедри готують методичне забезпечення ОСП(К)І (паспорти екзаменаційних станцій), подають на розгляд та затвердження в установленому порядку на засіданні Центральної методичної комісії, а також відповідають за забезпечення належної роботи екзаменаційної станції в цілому під час екзаменаційного періоду ОСП(К)І. До створення методичних завдань іспиту можуть залучатись декілька кафедр (кафедри-розробники) відповідно до профілів кафедр. За якість методичного забезпечення відповідальність покладається на завідувачів відповідних кафедр.

Методичне забезпечення станцій (паспорт екзаменаційної станції) включає такі складові:

1. Назва станції.
2. Автори.
3. Професійний стандарт або аспект (вид) лікарської діяльності.
4. Компетентності, що є об'єктом діагностики.
5. Результати навчання, що перевіряються.
6. Тривалість роботи на станції.
7. Завдання (*формулюються та уточнюються за вибором розробників завдань детально для кожної клінічної ситуації окремо*).
8. Максимальна кількість балів, що може бути отримана на станції.
9. Обладнання.
10. Перелік клінічних ситуацій, або патологічних станів.
11. Нормативні документи.
12. Додатки:

Додаток 1. Інструкція для студента до станції – алгоритм роботи на станції (до однієї сторінки формату А4 16 шрифтом для кожного ситуаційного завдання)

Додаток 2. Інструкція для стандартизованого пацієнта (за необхідності для кожного ситуаційного завдання).

Додаток 3. Інструкція для екзаменатора.

Додаток 4. Алгоритм виконання практичних навичок та вирішення клінічних ситуаційних завдань (якщо такі передбачено умовами роботи на станції).

Додаток 5. Чек-листи.

IV. Методика та порядок проведення ОСП(К)І.

ОСК(П)І проводять на базі кафедри стоматології дитячого віку та навчально-лікувального центру «Університетська клініка». Під час іспиту ведеться постійне відеоспостереження.

З метою оптимізації навчального процесу для проведення ОСКІ деканатом розробляється окремий графік його проведення з метою уникнення зміни тривалості навчального семестру, якщо це не передбачено окремими настановними документами.

Кожну станцію розміщують в окремій кімнаті. На дверях кожної кімнати чітко вказують номер станцій, їх назву та інструкцію для студента (українською мовою).

Іспит розпочинається згідно графіка та відповідно до затвердженого розкладу.

Одночасно іспит складає одна екзаменаційна група студентів, яка формується із розрахунку 11 осіб в кожній групі (відповідно до кількості станцій).

До складання іспиту допускаються студенти, які вчасно з'явилися, одягнені у медичний одяг (халат або хірургічний костюм та змінне взуття) та мають документ, який засвідчує особу (паспорт громадянина України, паспорт громадянина іншої держави чи посвідка на тимчасове проживання в Україні для іноземних громадян, студентський квиток, залікова книжка, тощо). Студент, який запізнився, до складання іспиту не допускається. У разі відсутності студента на іспиті йому надається можливість перескладання його у визначений термін, відповідно до затвердженого розкладу.

На ОСК(П)І студенти виконують завдання, які залежать від типу станції. Станції можуть бути клінічними або практичними. На клінічній станції студент виконує завдання при комунікації зі стандартизованим пацієнтом. На практичній станції студент виконує медичні процедури та маніпуляції на фантомах, муляжах, медичних апаратах, тренажерах тощо.

Під час іспиту студент проходить 11 станцій в одному напрямку згідно з отриманим маршрутом. Час виконання завдання на кожній станції становить 5 хвилин. Перерва між станціями становить 1 хв. Виконання завдань на станціях починається та закінчується за сигналом дзвінка.

Студенти з'являються за 15 хв. до початку іспиту для реєстрації та інструктажу.

Під час реєстрації відбувається ідентифікація особи студента, йому видається маршрутний лист, присвоюється ідентифікаційний номер, який потім екзаменатори зазначають у чек-листі. Студенту видається бейдж із зазначенням номера із його індивідуальним ідентифікаційним номером.

Під час інструктажу студентів перед початком іспиту (у день іспиту) знайомлять з правилами проведення ОСКІ, форматом іспиту, порядком проходження станцій.

Під час іспиту студентам заборонено спілкуватись між собою, використовувати навчальні та допоміжні матеріали, користуватися гаджетами. При порушенні вище зазначених норм студентом, складання ним іспиту припиняється, оцінка за складання іспиту виставляється «не склав».

Порядок проведення іспиту:

Студент після дзвінка заходить у кімнату, де отримує завдання. Він уважно читає його та виконує певні дії відповідно до стандартного алгоритму дій в описаній клінічній ситуації.

Якщо студент за визначений час не впорався із завданням, він перериває роботу і переходить на наступну станцію, якщо впорався із завданням раніше терміну – залишається в кімнаті до дзвінка.

Екзаменатор (викладач-контролер) заповнює на кожного студента окремий чек-лист, де зазначає ідентифікаційний номер студента, який вказаний на його бейджику. На чек-листі не записують персональні дані студента (прізвище та ім'я).

Екзаменатор (викладач-контролер) не втручається у процес виконання завдання, а лише оцінює дії студента, роблячи про це відмітки у чек-листі, виконує роль фасилітатора.

Екзаменатор (викладач-контролер) може звернутися до студента у випадку, якщо це передбачено інструкцією для викладача, або порушення ним правил техніки безпеки, правил поведінки чи за інших непередбачених ситуацій.

Студент може звернутися до екзаменатора (викладача-контролера), якщо це передбачено інструкцією для студента, або при погіршенні самопочуття чи в разі інших форс-мажорних обставин.

V. Організаційно-технічне забезпечення ОСП(К)І.

1. Координатор ОСП(К)І (відповідальний за проведення ОСП(К)І в університеті):

- спільно з деканом стоматологічного факультету відповідає за впровадження, організацію та проведення ОСП(К)І для студентів спеціальності 221 «Стоматологія» в цілому;
- контролює та координує підготовку до ОСП(К)І кафедрами, відповідальними особами кафедр;
- проводить навчальні тренінги та інструктажі для відповідальних осіб кафедр, викладачів щодо створення навчально-методичних матеріалів, роботи викладачів-контролерів (екзаменаторів) для належної організації ОСП(К)І;
- проводить консультації для викладачів кафедр щодо форми, структури подачі матеріалів для ОСП(К)І, організації роботи станцій в цілому.

2. Координатори станції (відповідальні за проведення ОСП(К)І на певній станції):

- перевіряє готовність станцій до іспиту;
- проводить консультації для екзаменаторів (викладачів-контролерів) щодо організації прийому іспиту на станції;
- своєчасно поповнює матеріально-технічне оснащення станцій розхідними матеріалами для кожної групи;
- забезпечує друк завдань, дидактичних матеріалів, чек-листів, веде облікову документацію;

– забезпечує підготовку, тренінг стандартизованих пацієнтів, якщо такі передбачені типом станції, та координує його дії під час відпрацювання клінічного сценарію.

3. Завідувачі кафедр:

– забезпечують підготовку методичного супроводу та дидактичного матеріалу закріплених за кафедрами станцій; відповідають за зміст, якість та вчасне оновлення, рецензування та затвердження в установленому порядку паспортів станцій;

– забезпечують наявність всіх необхідних матеріалів для підготовки студентів до іспиту ОСП(К)І на інформаційних ресурсах університету;

– забезпечують апробацію клінічних сценаріїв станцій у малих групах.

4. Екзаменатори (викладачі-контролери):

– проводять оцінювання студентів відповідно до пунктів, зазначених у чек-листі,

– забезпечує дотримання часового регламенту іспиту (згідно розкладу дзвінків),

– вносить результати складання іспиту у індивідуальні контрольні листи студентів.

6. Секретаріат:

– перевіряє присутність екзаменаторів (викладачів-контролерів) та студентів відповідно до графіків проведення атестації, наказів та службових розпоряджень по університету щодо допуску студентів до іспиту, роботи екзаменаційної комісії, списків груп студентів тощо;

– проводить інструктаж студентів щодо процедури іспиту, правил поведінки, умови припинення іспиту через недотримання таких правил;

– в разі необхідності забезпечує друк завдань, дидактичних матеріалів, чек-листів;

– веде облікову та звітну документацію.

6. Оцінювання ОСП(К)І.

Оцінка роботи студента проводиться за чек-листом, який складений на основі алгоритму дій у певній клінічній ситуації. Кожній станції та пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна частина балів. Значення кожного пункту може бути різним залежно від їх кількості, складності виконання тощо.

Максимальна оцінка за виконання завдання на 1 станції становить 5 балів. Після проходження всіх станцій проводять підрахунок набраних балів. Максимальна кількість балів становить 55 (з урахуванням кількості 11 станцій, які увійшли до ОСП(К)І) з подальшим конвертуванням у 200-бальну шкалу.

Іспит вважається складеним, якщо студент набрав не менше 33 балів, тобто 60% від максимальної кількості та обов'язковим складанням станцій: обстеження стоматологічного пацієнта; надання невідкладної допомоги.

Після складання іспиту студентами однієї групи екзаменатори (викладачі-контролери) передають чек-листи секретаріату, який вносить інформацію у відповідні облікові форми (відомості).

Результати іспиту оголошуються студентам в день його складання.

Студент може подати апеляцію та оскаржити результат іспиту, якщо він не згоден з його результатом. Апеляції розглядає апеляційна комісія шляхом перегляду відеозапису складання студентом іспиту, склад якої визначається відповідним наказом по університету.

Схвалено на засіданні Вченої ради Буковинського державного медичного університету від 28 грудня 2023 року (протокол № 7).

**Ректор
закладу вищої освіти**

Ігор ГЕРУШ

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

Заст.

Начальник навчального відділу

Сергій САЖИН

Декан стоматологічного факультету

В'ячеслав БІЛООКИЙ

Провідний юрисконсульт

Вадим СЕМКІВ

Олег БОДНАР

Альона КИРИЛЮК